

THE LITHUANIAN WEEKLY
, Vienybė Lietuvniku"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIEUVNIKU

Visuomenes, literaturo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 6.

Brooklyn, N. Y., 5 d. Vasario (February) 1908. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Lietuvių moterų klausimas.

Rusų publicistas Zasodimskis aprašo, *) jog senovėje dar puslaukiniai žmonės neturėjo jokio supratimo apie teisębę ir lygybę. Meilė artimai buvo visai jiems nesuprantama teip, mės šiandien ją žinome. Spėka tuomet valdė žmonių jausmus, ir niekas neskaitė nedorū silpnės paverget. Žinoma, fiziškai labiau silpnesnė buvo moteris. Todėl ji patapo pavergta iki žemiausio laipsnio. Medžiojo ant moterų

Klaidžiodami po girių puslaukiniai musų pra-prabociai vyrai gaudydo moteris ir priversdavo pas'duot savo geiduliams. Pas negrū gentę vadina „papua“, ant salos Borneo, Naujuje Kaledonijoje ir kitose vietose, dar ir dabar yra tuo senovės užsilikęs pa-protys gaudyt moteris. Tas ypatingai atsibuna pavasariais, kada prabunda lytinis instinktas. Australijoje iki vėliausiu laikui, reta moteris numirdavo naturaliskai: ją visi naudojo, o jaskiaus papiandavo ir sunvalgydavo. Pas gentę „karibu“ moteris tarnauja netikai vyru gėidulio užganėdinimui, bet ir nešimui visokių sunkenybių. Pertai daug jų nelaiku žusta ir vyrai priversti buna eit į kares, kur suima moteris ir gabena pas save. Sidnėjus vyrai sekantį budu medžioja sau pačias. Užėjė kur beginklių moterį, surazda ar mediniu kalaviju užglužija nelaimingą smugiai į galvą ir velka ją į mišką; atsipeikėjus, pasielgia teip biauriai, kad šios gadynės žmogui plunksna drebą rankoje aprašyt. Jeigu dar lieka gyva, tai ją vedasi pas save į verguvę; jeigu pasimiršta, tai ten pat padaro iš jos puotą — sudrasko ir sunvalgo. Amerikos indijiečiai skyrė moterims už pareigą dirbt ir kankinties diena ir naktį. Moteris turėjo rupintis apie vaikus, nešiot vandenį viukt malkas, išdirbinėt žverių kailius, gamint valgi, karėlauke sustatyt ir išardyt šėras, kinblyt vežimus ir t. p. Bušmėnai jau iš mažes jankino mergaites nešt didelius glėbius medžių, ir teip ruošdavo jas prie busiančių pačių, kaip dabar kaimjetis auklėja ir jaukina arkli. Vyros ir pati pasenovės žmones msžai šnekėdavo tarp savęs, o niekados ne baikaudavo, nė ḡ valia buvo moterei akyvaizdoje vyro susiųj.

Bet moterų klausimas dažnai išsiandien tebera galutinai neišrištas. Ji supainiojo naujosios gadynės kapitalizmas. Jis mat paverge vyra, ir per tai susstabdė moteres išsilaisvinimą. Nors paviršium ir išrodo, jog kapitalizmas sulygino vyrus, su moterims — ima lygai į pabrikus, duodo moterims vietas įvairiose valstybės įstaigose, kaip va — mokyklose mokinjotojaut, krasoje vest reikalus, geležinkelio biurinėse vest knygose ir teip toliaus, vienok moterės teisės nėra pilnai su vyru sulygintos. Moteris gali dirbt viešose įstaigose, bet nevalia joms turėt balsu prie tų įstaigų įkurimo. Kur žmonės demokratikai renka sau valdžią, dar ten dalyvauja tik vyrai, — išsimant beveik tik vieną Finlandiją!

Matome, kad demokratijos dvara ne nespėjo žmonių apšvest. Sviečia, bet dar ne su pilna spėka. Vyrai dar nepili-

sijuočia.

Tai buvo seniau. Anglijos moksličius Taylor vadina tās praejusias gadynės — laikais kvalita nuožmumo. Ir tas buvo netik pas teip vaduamus laukinius ir puslaukinius žmones, bet ir pas aukštai pašokusius civilizacijoje egipėtėnus, asirius, vėliaus pas romėnus ir graikus. Žinoma, švelnesnėje formoj, bet visgi buvo.

Kada mės apie tą skaitom, ir palyginam šių dienų moterų padėjimą, randam jį įvairiai. Tokios moterų verguvės jau nėra. Be karių ir sukilimų iš moterų pusės, jų padėjimas atsimainė į geresnį ir vis mainosi. Tas dėlto, jog mainosi pati žmonija. Kiekvienas šimtmetis pastumėja žmoniją pirmyn vis didesniai šuoliais. Žmonės šviečiasi tobulinasi, pažiusta patis save ir kitus. Vyros pažino, kad moteris yra tai jo motina. Moteris vėl pažino, kad vyros jostevas. Ir tamsiaus žmonijos kloklai pradeda jau skaityti Gamtos knygą. Joje yra užrašyta, kad kiekvienas žmogus yra prigimties dalelė. Šiandien žmogus jau netikta į moterį pradėjo žiurėti, kaip į sau lygū, į savo draugą, bet kiečių apsieina net su gyvenliais. Draugijoje kas sykis tampa išleidžiami uždraudimai nemušt gyvulio, išimant bledinguosis. Dar tik kudikis kankina katuką ar šunytį, pakol jis augdamas pamato, jog tas negerai. Senovės žmonija irgi buvo kudikis. Šiandien auga į vyra.

Tokius moterų siekius įvairiuose pavidaluose statomus, remia patis vyrai, — ne valdžia turintieji, bet progressiūtai ir darbo organizacijos, kurių jau seniai gyvenime patyrė, jog kaip vyra, teip ir moterų reikalai yra vienodi. Šiandien juk abeji tā pati junga velka, abeji nuo viešų reikalų atstumti. Didelė visuomenės dalis yra atskirti nuo savo darbo vaisių, ir priešinasi tam. Tā patvirtina socijaldemokratų ir darbo organizacijų programai, kur reikalauja moterims lygus balso; tā patvirtina ir praejusios savaitės. Vokietijos moterų demonstracijos, kurių vedė beveik patis vyrai-darbininkai, ir net su policija susirēmė minios, pralejo kraują.

Vienok moterų reikalavimai:

*) Keletas tokų S. doros klubų yra net kitose kraštose: Londono, Bombay, Ceylone ir Istinėje Amerikoje.

nai išsivystė. Reikia jiems daug apšvietimo, ir apsišviesioms moterims reikia jau iš savo pusės kovot už demokratiją su vyru rankose esančia valdžia.

Tokia kova kasdien eina

smarkyn. Suprantama, moteris kovoja ne su savo vyrais, su kuriais gyvena, bet su draugijos forma, kuri jas atstuma nuo viešo politiško darbo. Kovoja su valdžiomis. Skaitėm tik neseniai laikraščiuose, kad Anglijoje ir Vokiečių buvo dideles moterų demonstracijos — reikalauja duot balsą! Prancuzijoje, Rusijoje ir Lietuvoje renka nuo moterų parašus ir duoda prašimus į parlamentus — reikalauja balso. Amerikoje, toje giliausiai pavergusioje moterų šalyje, nors tokios aštrios moterų kovos, kaip virši minetuose kraštuose dar nesimato, tečiaus moterų judėjimas drėčiai kitu keliu. Čionai, šalip daugelio įvairių smulkesnių moterų draugijų, yra teip vaduama „Visuotinė moterų kliubų sądora“ (General Federation of Women's Club). Ši sandora turi su viršu 3.000 moterų kliubų. Šanariai yra apie 150.000.* Tiesa, kad šios sądoros tikslai yra ne politiški: konstitucijoje rašo: „mės stengiamės moteris apšvieti draugijos, literaturos, dailės ir moksliškos kultūros klausimose“, vienok, kas ginežino to, kad apsišvietė moteris visų pirmu pareikalaus politiškų teisių, tai yra lygus draugijoje balso?

Bet tas reikalavimas niekuomet, arba labai negreit bus moterims išpildytas, jeigu jos reikalauja tik kelios, o ne didelė dauguma. Ir tai nežiurint ne į tą, kad už jas užtaria socialistų partijos ir darbo organizacijos. Vyrai yra juk moterų vaikai. Motinos ir abelnių moteris per pusę sparčiau paskubintų demokratijos atsiekimą, jau tiek savo įtekėme paremdamos vyra kovą prieš negerų tvarką, jau tiek auklėdamos demokratikoje dvasioj gentkartes.

Reikia tam tikro naminio ir savitarpinio moterų auklėjimosi, kaip ir dabar vyrai auklėjasi darbo organizacijose: raštai, prakalboms, agitacijai ir mokinimusi demokratiko organizacijos budo. Kiteip ir trumpiau pasakius, reikia sau organizuoti, — organizuoti ir širbt tokį auklėjimosi programą, kuris duotų kiekvienai lietuvių moterei, kaip tokiai, platų švietimosi lauką. Programai duotų mėdegą pats at-

sižvelgimas į moterės pareigas. Kokios tos pareigos?

Moteris lietuvių, kaip ir didžiuma moterų darbininkų Amerikoje, pildo tris šias funkcijas: 1) gimdo 2) auklėja ir 3) veda namų ukę. Apie moteris einančias į pabrikus, čia nai neminiu, — priskaitomas vyro prie vyro darbininkų.

Is visų tų triju pusų ji yra teipgi darbininkė. Už gimdymą ir auklėjimą, visuomenė privalėt jai moket algą, — nes ji pati paneša sunkenybes tiekdamas draugijai sanarius. Teip pat ir už vedimą namuose ukés privalėtų draugijai moket, nes ji aprupina darbininko naminių gyvenimą. O darbininkas juk dirba draugijai. Dabar vienok draugijai nieko moterei nemoka, — tai yra moka tik vienam vyru, kurs parinešęs algą, moka ištuos ir moterei — pasidalina arba stačiai sakant, — abu sunvalgo, ką vyras uždirba.

Dalykas čionai ne tame. Reikia surast moterės padėjimo vieta. Moteris yra darbininkė. Kaipo darbininkė ji turi žinot savo amata. Vyrai ir moteris, kurie eina į pabrikus, jie turi moket savo amata. Tas pats yra reikalingas moterei, šeimynos vaisytojai į namų darbininkei, kuri atlieka darbą gimdymo, auklėjimo ir namų ukés vedimo. Nuotų triju funkcijų, ypač nuo dviejų pirmųjų moteriškai amžinai nebūs paliuosuota. Pati prigimtis suteikė jai ypatybę gimdyt. Vyrai to negalės nėkuomet. Pati prigimtis suteikė jai kudikio maitinimui organus. Vyrai nėkuomet to neįtiks. Moteris gavusi gamtos pavedimą gimdyt ir auginti tuom patim arčiansiai taip pastatyta nuo pačios priemės prie šeimynų ugniaukoro. Ilgi amžiai praeis, pakol tokis padėjimas ims kitokį pavidalą. Ir reikia moterei šviesies, savo padėjimą suprast, savo sakymim pareigą moket: gimdyt ir auklėt draugijai gerus piliečius. Apsišvietusi moteris, jau pats per save suprantama, veikiai supras į politiką, duos stebuklingą spėką darbininkų judėjimui.

Šitokių papédė lietuvių moteris susiradusi, organizuoti savo tarpe, mokinčiai skaityt ir rašyt, leisti savo laikraštį į knygutes gvidlenančias moterės amatą, susidredantį iš viršų minetu trijų funkcijų.

Uri bus darbas dešinės rankos. Kairioji ranka visuomet tegul bus išsiesta prie politikos.

Ir dešinei atlikus savo darbą visuomet pasinaudos kairioji ir vice versa (atpenč). Abi gyvenime pasivaduos viena kitą.

Tokiu keliu eidama lietuvių moteris, netikai auklės gerus lietuvius piliečius, ne tiktais pastumės ir patvirtis dvasioje savo vyruose prie kovos už buvį, bet visuomet bus pasiruošusi stoti net į revoliucionierų eiles.

J. O. Širvydas.

Vartotoju draugijos Anglijoje.

(Užbaiga).

Bet su tuomi da neužsibaigia vartotoju nuveikti geri darbai. Vartotoju draugijos metas į metą Anglijoje gerina laipsniškai darbininkų buvį, platina apšvietimą ir savo saarių išsilavinimą demokratijoje; be to aulinkui tarp jų buvojo broliškumo ir pasigebėjimo dvase.

Pranešimai iš 1906 metus parodo, kad nuo tos dienos, kaip prasidėjo vartotoju judėjimas, kur tik jis stipriau įsitikė, ten statistiškai pasirode sumažėjimas liaudėje ligų ir mirtis. Darbas, kuri varo vartotoju draugijos yra praktiskas iš keleto pusų. Minetinai:

1. Pirmą pirmiausiai pratimą žmones prie viešijimosi ir bendro vedimo savo reikalių. Prie to, šviečiasi dar.

2. Žmonės savo sutuupytus centus deda ne į pavienių ypatų bankus, bet apverčia savitarpiniams palengvinimui gyvenimo dėl vieni kitų; prieš tam pinigai neša dividendus, kaip ir bankuose; ir tų dividendų čionai jau niekas, kaip tai bankuose daroma, nebenubrauko.

3. Šanariai gauna pigesnį ir geresnį pirkinių.

4. Vartotoju draugijos išleto jau bendarina savo turtus, auklėja demokratiskai ateities respublikai kapitalą, kaip labar daro milžiniški trustai ir sindikatai. Todėl ir iš moksliskosios pusės vartotoju draugijos turi atramą, — jos grindzia socijaliskam perversmui taką.

Vartotoju draugijų pamatas yra — liaudies vienybė. Nors paviršium ir išrodo, kad žmonės nėra prieš ką vienyties. Šanokas kas giliau žiuri į gyvenimą, tas mano ką kitą. Mato, kaip gimsta galinos kapitalistų korporacijos, bendrovės, trustai ir sindikatai. Jie ekspluotuoja (išnaudoja) pla-

čia visuomenė keleto pralobi-mui. Jie duoda kūsius valdžiai ir gadina ją iš šaknų doriškai, paperka valdininkus, idant be bausmės galėtų sotint ir ant tolesnio savo alkstančius jausmus, — kraut begalinis lobius prie šalip esančio visuoti-no suskurdimo, kraut lobius liaudies lešomis. Jie išpraso valdžios uždėti ant tavorų muitus, ir žmonės ta pila į ju kišenes. Jie gauna visokias nuolaidas ir paliuosas, kuriąs turėdamis skersai ir išilgai vi-suomenę apiplėšia. Jie paper-ka redaktorių plūksnas, advo-katų liežuvį, kunių pamoks-linę ir mokyklų profesorius, idant visi šauktų, jog čia yra „gerove”, dumtų žmonėms akis, o tuomtarpu susivieniję piniguočiai laiko savo rankas visuomenės kišenėse.

Ką gi tokiamate atvėjuje prieš teip stipriai suorganizuota privatinio kapitalo ga-lybę reikia daryt? Juk toliau laukiant, — laukiant jo susi-kuopimo ir perėjimo į visuomenės rankas, tiek tai žusta žmonių skurde! Ar gi tata ne-reikia ir pačiai liaudėi vienyti, švestis ir jau iš anksto pima socijališkos suirutės atėjimo (kuri, abejonės nėra — a teis), ruoštis prie bendro vedi-mo savo reikalų? Žmonėms juk reikia savę užlaikyt ir prieš kenksmingą kapitalo slē-gimą atsispirt.

Lenktynių amžiai jau lei-džiasi į praeities užmarę. Ta aiskiai mato kiekvienas žmo-gus, kurs akilių studijuoja sa-vo amži, tai yra drangijines salygas. Viskas šiandien remiasi ant susivienijimų, ku-riuos lenktynės pagimdė. Da-bar tik reikia žmonėms sau iši-det galvon ir niekuomet nenz-minšt to, kad susivienijimai turi but palaimingi visai draugijai, visiem žmonėms, o ne keletui ypatų, — kaip da-bar yra kompanijose, trustuose ir piniguočių sindikatuose.

Vartotojų draugijos viena dalį žmonijos susivienijimui jau žužemė. Tas pilno išganimo žmonijai dar nesuteiks, be politiškos kovos. Bet, kaip sa-kiau, vartotojai žmonėm page-rina salygas, duoda praga ap-sišvest, ir tokiu budu pagami-na darbo žmonėms čielas eiles susipratusi kareivių — kovot už geresnę ateitę.

S.

Kritika ir bibliografija.

(žr. „V. L.” NN 3 ir 5).

Tas paveikslėlis rodo, kad sunis buvo malonesni negu, bandžiavu laikuose ponai.

Zvėriškumas buvo ne tik pas ponus vyru, bet ir pas ponais, — nors yra sakoma, jog moterų psichologija labiau palinkusi prie artimo meilės. Teip, skaitome Gužu-čio knygoje „Vargdieniai” apie šiokias ponias (psl. 158). Ponai Kliaudijs „buvo klėtije prie saikavimo dvaro javų, ir kada ukiuinkas Bukaitis nu braukė purą, kaip jai rodės—negerai, tai smarki ponai, pariebusi pluokštą sukabintą geležinių raktų, pradėjo mušti Bukaitį par galvą; nors vi-sa galva apsideugė guzais ir papluko krauju, vienok žv-

riškoji moteriškė, nepasikaki-nusi tuo terioniu mošiu, lie-pė pristatyti Bukaitį prie gir-ną ir žalius rugus mali. Ap-savaigintas žmogus per tris va-landas suko girmas, o per jo sukrūvintą veidą ritosi griaudžios ašaros”.

Arba vėl. Ponai supykė ant Lauruko, buk n-gerai indus išploves, davė jam keletą ypu ir da apskundė vyru. Tas lie-pė vaikiną rykštėmis užkapoti. Lauroks išspruko iš bude-lių rankų ir pasiskandino.

Teipgi dar štai. Tarnaitėms buvo prisakyta švelniai kasi-nėti ponios palus, iki ši užsi-migdydavo. Jeigu nors kiek aštriau arba persvelniai kasy-davo, — neteip kaip išdyknios ponios nervams mėgosi, tai spirdavo klupančiai tarsi tei į veidą po ko krauju apsi-liejusi vėl kaip įmanydamas stengesi įtikt. Dar iššokus iš lovos, ponia neti apdaudyavo tarnaites per galvą, bet išran-davo plaukų pluoštus iki jos nerami dvasė kankinimais pa-sisintindavo ir nuilsusi užmig-davo.

Ponios tarnaites neįtikdavo jai da ir savę aprėdimu ei-nant į bažnyčią. Ji šiksniniu išplaka mergaitės už ne teip susipintus plaukus ir randuo-tas išvaro į bažnyčią.

Prapuola poniai žiedas. Ji užpuola ant tarnaites. Parne-ša agrestines rykštęs, „patiesė ant žemės, ir be malonės rykštęs plakę, kraujas tiško, o kankinamoji baisiai šaukda-ma, tvirtino apie savo nekaltau-mą”. Neplakus, ponas vėl spyre prisižint. Si gynėsi ne-ko apie žiedą nežinanti. Vėl patiesia, vėl agrestais plaka.

„Šimtai krauso lašų ištriško ir ne vienas ikaltas dyglys, pa-meliusvusiam kune pasilikto. Piktu balsu šaukė varginamo-jį, bet širdise tų žmonių nebu-vo pasigalejimo... Paliove-ja plakę ir visą nutiestą bai-siomis žsizdomis, rapludusia-krauju ir ką tik gyvą nusiu-nę skalbinį plauti”. — Žiedas paskui pati per savę atsirado, ne pati ponia buvo pametusi.

Ant išradimo vergams kan-kynių ponai buvo ytin gabu-ys. Terp kitų torturų dar štai kā vartodovo. Nejirkus ponų u-pui, nuskuzdavo žmonėms pli-kai galvas, aptepdavo su kar-šta simala ir aplipindavo plu-ksnomis. Tada juos paleisda-vo ir pilvus susiėmę juokdavo-si iš nelaimingųjų, kurie iš gė-des nežinodavo, kur dingt. Arba da štai kā darydavo.

„Prasikaltusius” nurėdydavo nuogai, pririšdavo prie žardo ir duodavo est musėms ir odams. Kankinamieji vergai turėdavo surištą rankas ir kojas, todėl negalejo ginties. Uodai apstodavo visą kūną, akis, veidą. Raitėsi vergai nuo kančių. Negalejai pažint, ar tai balti žmonės, ar negrai prirošti. Teip darydavo su vy-rais ir moterimis. Ponams tai budavo smagi regykla. Jie vaikščiojo aplinkui ir braukė su šluociuke nuo kuno priri-tų žmonių prisiuribusius uodus, idant nauji kraujage-riai galėtų sutupi!.. —

Ponų jaunuomenė, teip va-dinamoji inteligencija ypati-gai mokėjo platinti kulturą ir dorą. Štai skaitome pss Gužu-čio knygoje „Vargdieniai” apie pagarsėjusias tuose lai-

kuose „rojiskas vakaruškas”. Susirenka jaunuomenė, val-go, geria, kortomis muša, ulia-voja ir paleistuvaaja. Jie lais-vai darbuojasi krašto kulturai, ir nemégsta nė mažiausią var-žymų, — darbuojasi išsiredė-nuogai... Jausmai ir gyvuliski instinktai pas juos visuomet atvapi. Nuvarsta „besi-darbodami” vieni, įsigeidžia jaunu mergačių. Tu yra apsčiai. Vergų dukrelės lankuose prakaituoja. Ponaičiai palie-pia urėdams jas iš lanko pri-statyti. Ateina vakaras, urėdas parenka burj gražesnių mer-gaičių ir varo į dvarą, — varo būzunais. Cionai jas varu nu-girdo, nurėdo nuogai ir jstumi pas nusigėrusius ponaičius. Kas ten darosi, kokia ten atibyla „rojiska vakaruška”, sunku esti apskryti ir ap-rašyt...

* * *

Baigiu peržvelgimą knygutes Gužučio „Vargdieniai”. Sunku yra perduot trumpais žodžiais, ką jis joje apie bau-džiavu laikus aprašo. Skaitytojas geriau padarys, jeigu ja išsisi per kelius sykius perski-tys. Atkartoju, kad Gužučio išvedžiojimai apie religiją, apie dorą ir popročius ne vi-suomet teisingi. Bet jis duoda protui apsčiai medegos. Jis

sekėsi kalbėti. Pravardžiavai aut jo susiliejo į vieną chorą, nicko daugian nesigir-dejo, kąip: melagis, latras, plėškas, apgavikas, šnipas ir tt. Net pats Bebelis neįskentės prisiartino prie tribunos ir su-riko visu balsu: niekšas! Kre-thas potam net išsaukė ant dvikovos socijalistų Stadhagen, kuris jam labiausiai da-e. Po juom kalbėjo soci-ja-listas Fisher ir laisvamany-Traeger. Pirmasai tvirtino, kad kalte už andykščius krau-jo prali-jimus puola ant poli-cijos ir valdžios, kuri pasiunte bedarbių tarpan šnipas ir pro-vokatorius. Vienu iš tokų pro-vokatorių policija sužeidė, ne-pažinus Jame valdžios agento, dabar jis guli ligonbuty. Lai-svamanys Traeger teipgi val-džiai išmetinėjo, sakydamas, kad ji neturi tiesos atšalinti nuo politikos tokį daugybę žmonių susirinkusiu po rau-dona vėliava. — Tokios tai ir traukių imtynės su kaizerio valdžia parlamente. O bedar-biai, pakol kas, visgi neturi darbo ir duonos.

Kratikas.

In Skaitytojus.

„Vienybės Lietuvniku” skai-tytojai kurių prenumeratos lai-kas išsibaigė, teiksites atnau-jint prisūciant nzmokestį už 1908 m. bei atlygint skolą.

Ir tie ką „V. L.” buvo pa-siusta ant pažiuro užprāšiusių, podraug su tais kurių drau-gai buvo prisiunte adresus, kad pasiūlyt laikrašti, tad jei-gu norite aptureti ant toliaus „Vienybės Lietuvniku”, pri-siūskite užmokesti pusei metų 1.00 dol., metams 2.00 dol. nes kurie ne prisius tai šis nu-meris paskutinis. Pinigus siū-skite Mony order, arba regis-truotu laisku aut šio adresu:

J. J. Paukštys & Co.
120—124 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Vokietija. Socijalistai nu-tarė išnaudot paskutinių dienų atsitikimus ir nesiliaut reikala-vus visuotino balsavimo. Jie nutarė įnešt į parlamentą se-kančią interpeliaciją: „Iš ko-kios tai priežasties kancleris manu, kad jau vartotas lake-rinkimų visuotinas balsavimas gali užkenkt vienai iš prisi-jungusių valstijų?” Kuomet kancleris Biulovas užėjo ant tribunos ir pradėjo dievobai-mingai sakyt socijalistams pa-mokslėli, ir toliau, kuomet so-cijalistai tik juokesi iš jo zo-džių, jis jau stačiai pradėjo so-cijalistus kaltinti už paskutinių dienų demonstracijas. Be-to, Biulovas net pradėjo drebet iš sujudimo, nes juokavimai ir tyčiojimai so-cijalistų davedė jį į vias ne-intelligentisko įtvizimo. Jis ėmė gynmot: „Tamistos norite įve-sti čia sostą pily teroro taktikę. Tos demonstracijos yra tamis-toms pavojingos; kurstytojai už tai atsakys”. Tankas ty-čiojimai ir perfrankimai pri-verte Biulovą apleisti tribuną — jo vietą užemė konservati-vitas Kreth. Beb jam neilgai sekėsi kalbėti. Pravardžiavai aut jo susiliejo į vieną chorą, nicko daugian nesigir-dejo, kąip: melagis, latras, plėškas, apgavikas, šnipas ir tt. Net pats Bebelis neįskentės prisiartino prie tribunos ir su-riko visu balsu: niekšas! Kre-thas potam net išsaukė ant dvikovos socijalistų Stadhagen, kuris jam labiausiai da-e. Po juom kalbėjo soci-ja-listas Fisher ir laisvamany-Traeger. Pirmasai tvirtino, kad kalte už andykščius krau-jo prali-jimus puola ant poli-cijos ir valdžios, kuri pasiunte bedarbių tarpan šnipas ir pro-vokatorius. Vienu iš tokų pro-vokatorių policija sužeidė, ne-pažinus Jame valdžios agento, dabar jis guli ligonbuty. Lai-svamanys Traeger teipgi val-džiai išmetinėjo, sakydamas, kad ji neturi tiesos atšalinti nuo politikos tokį daugybę žmonių susirinkusiu po rau-dona vėliava. — Tokios tai ir traukių imtynės su kaizerio valdžia parlamente. O bedar-biai, pakol kas, visgi neturi darbo ir duonos.

Anglija. Sausio 22 d. š. m., Anglijos darbininkų Partijos susiavažiavimo posėdžiuose, mieste Hull tapo primita rezoliucija, kurioje priima soci-ja-lizmą, kaip galutiną savo par-tijos tikslą. Už rezoliuciją bal-savo dauguma delegatų, atsto-vaujančių daugiau kaip pusę milijono partijos narių. Kuo met tapo apgarsinta ši rezoliucija, nepaprastas entuziazmas (pradžiugimas) apėmė visus esančius salej.

Portugalija. Karaliu nu-zudė. Vasario 1 diena atsižy-mėjo prasidėjimu antros pa-saulės revoliucijos — tokios kaip treti metai eina į Rusiją. Mat viršui minėta dieną tapė nu-žudyti Portugalijos karalius Kar-los ir jo vyresnysis sunus, so-sto išpedinės, Luiz. Atsitiko tas teip sparčiai, kad viename a-kies mirksny šalis neteko ka-raliaus ir išpedinio. Perseko-

jimai iš valdžios pusės anar-kistų, gūjimai nuo jos repu-blikonų, sanvaliavimai po jos globe monarkistų, atiduota ka-raliaus valdžia pirmininkui Fran-ko, — tas viskas per pa-skutinius metus pagimdė ga-lingą liaudeje revoliucijos bruzdėjimą, nepasikakinimą

tvingum karaliui ir reikalavi-mą monarkiją panaikint. Tuom tarpu karalius su tironu Fran-ko vis kalo liaudei naujus po-litiškus retežius. Ant galos da-ejo iki to, kad nusprenė už-daryt visus rubežius ir pada-ryt medžioklę po visą krašta ant revoliucionierių. Dvi va-landi vėliau po to nusprenė, ginkluoti vyrai užpuole-ant važiuojančios iš savo dva-ro karalius šeimynos, ir, kaip sakėm, sušandė karali su sunum. Baisiai didelė įtekėtas padarė po visą Portugaliją Pranašaujama visa eilė suki-linų. Jau sakoma, jog guberni-jas Oporto apsišaukė nepri-gulminga respublika. Revo-luicija prasidėjo. Karalius apšauktas antrasis sunus Kar-loso, vaikės vardu Manuel II. Jis valdo tironas Fran-ko, tas Portugalijos Trepojas.

Atėjantis motinų kongresas. Kovo 10—17 d. Vašingtone yra rengiamas didelis Ameri-ko moterų kongresas. Jis su-sankiai tam tikras Tautiškas Motinų Susivienijimas (Na-tional Congress of Mothers). Atėjantis motinų kongresas. Kovo 10—17 d. Vašingtone yra rengiamas didelis Ameri-ko moterų kongresas. Jis su-sankiai tam tikras Tautiškas Motinų Susivienijimas (Na-tional Congress of Mothers). Nevienas skaitytojas garsin-gos Bellamy knygos „Pazvel-gus atgal” (kurios vertimas dabar spanzlinasi „Vienu bėje Liet.”), labai nusistebi iš au-torių pranašavimų, kur yra manoma, kas ateitys tures įvykti ir kaip poikių tūmet dran-gijos gyvenimas bus surėdytas. Tokie pranašavimai šian-dien yra laikomi už dailia, bet neįvykdama utopija (svajone). Tarp ko kito utopijų rašėjai sako, jog ateitys nereikės vaik-čioti į teatrus, nes kiekvienas žmogus turės savo namuose telefoną ir tokius restrospek-tus, kurie netiktais perduos iš teatrų muzikės ir aktorių bal-sus, bet parodys iš visų veik-smų tam tikrais stiklais. Ir ot šian-dien ta istorija jau išsipil-dė. Skaitome laikraščiuose, kad Varšavos didžiajam teatre jau įtaisė telefonus, kurių vie-los perduos operų veiksmus į privatiškų ypatų namus. Ant metų tokia viela kaštinos vie-nam žmogui 150 rublių ir jis namie sau sedėdamas, galė-ge rdėti visą operą. Štai 20 tojo amžiaus stebuklas. Aulininkui, kodel gi negalės tokiai vielų pervest iš parlamentų, univer-sitetų, knygynų, bažnyčių ir kitokių viešų įstaigų? Reikėtik, kad telefonus paimtų vi-siomenė į savo rankas ir padaryt jų vartojimą visiems žmonėms prieinamu, sakysim nupigintu iki vieno rublio. Salaveišių garlaiviai. Eina paskalai, kad Anglijos salaveišiai (Išganimo Armija) ruošiantis įkurt savo garlaiviai liniją, kuriaja būgdys svetur, pribuvančius ir neradusios Anglijos darbo imigrantus, teipgi gabens iš kitur įtakau-čius darbo. Salaveišiai tą darą su Anglijos piniguočių pagal-ba. Piniguočiams visuomen-ėt reikia, kad butų žmonių perdaug. Perdaug esant, jie numuša algas. Bet vėl perdaug atsuradus bedarbių, šie kelia-

maišus. Tas piniguočiams anaipol ne skanu. Todėl po salaveišų priedanga, jie tą darbininkų minią reguliuos: jeigu maža bedarbių, tai dar jų atgabens iš kitur; jeigu jau perdaug, išveč pusdykiui į pa kraščius juriū.

Varginges karalių padėjimas

Nesenai laikraščiuose buvo rašyta, kad Belgijos karalius Leopoldas, netekęs algos, ką gauna nuo žmonių už nieko neveikimą—uzstatai savo brangių daiktus ir paskui neturėjo už ką išpirkti. Mat viskas liko Paryžiaus kabaretuose, be užiant su linksmomis prancūzaitemis. Dabar vėl praneša laikraščiai, kad Maroko (Afrikoje) sultanas uzstatai Paryžiuje savo ir savo pačių brangių daiktus, tarp kurių yra labai daug brangių akmenų. Už tuos dajktus sultanas gavo 10 milijonų frankų. Ar tik ir jam nepritruko pinigų „paslinksminimai“? Jam rupi linksmybės, o jo payaldiniasi baisų bado ir skurdą kenčia! Ar ne laikas butų Maroko gyventojams pagalvoti, apie tai išsiliuosut nuo tokio sultano?

Japonijų reklamos.

Sunku kur kitur surasti gražesnes reklamas, kaip Japonijoje. Viejas prancuzų laikraščių paduoda pavyzdį tokios reklamos, paininti iš dienraščio, išeinančio Tokio, Japonijos sostapily.

Mūsų prekės yra priengiamos su greitumu kanuolės kulkos.

Mūsų nepaprasta popiera yra teip stipiř, kaip sloniaus oda.

Mūsų sandeliukai yra teip rupestingai suvėlojami, kad, tartum, jaunikis apsūpa savo mylimają.

Malonėkit jėti į mūsų sankrovą — busite teip priimti, kad išėje ilgesėtis mūs; mūsų tarnai yra mandagūs, tartum, tėvai, norinti išleisti savo duk terį už vyro be pasogos. Visuomet busite teip priimti, kad, busite tartum, saulės spinduliai, pasirodžiusieji prie dešimtis apsiniaukusių dienų —

Japonų poetiškuinas pasirodo visame, net ir grynai pirklytės dalykų e.

Advokatai streikuoją.

Rumunijos valdžia neperse nai padavė parlamentui su manimą kas link peitaismo teismo kaimuose, kas turėjo šiek-tiek sumazinti advokatų pelną. Tą sumanimą senatas jau priėmė. Advokatai nutarė ant to sumanimo atsakyti streiku. Viename teismo apskrytije advokatai jau nustojo pildes savo pareigas, — ta pat ketina padaryt ir kitų apskryčių ad vokatai. Valdžia žada, laike svarstymo to dalyko parlamente, išpildyt kai-kuriuos advokatų reikalavimus.

Serbijos vadai.

Iš visų Serbijos kraštų pa reina žinios apie bado, atsira dusi iš priežasties darbo stokos. Vargdienai negalėdami uždarbiauti atsidurė labai sunckiam padėjime. Po viša šali platinasi skurdas ir badas, o greta su jais plėsimai, neišven giami palydovai bado ir be darbės. Laikraščiai šaukiasi prie valdžios kad ji kuogrei.

čiausiai aprupintu tuos zmones. Bet tas laikraščių šauk smas veikiausiai pasiliks balsu tyre šaukiančio. Valdžios tenerasi, kur reikiā vargdieniam pagelbā nešt. Ji nuduoda negirdžianti ir nemantanti. Bet paveizēkit tik, kaip ji neužmiršta pribut ten su pulkais karčiviu, kur reikia paskutinį gyvulelį iš valtiečio tvarto išvest, kur reikia šaudyti beginklius žmones, reikalaujančius duotos ir laisvės. To tai valdžia neužmiršta. Karta's netik ką pati nešelpia, bet ir pašalinėms ypatoms draudzia tuom užsiimti, kaip tat yra Rusijoje. Ten valdžia neleidžia steigtis valgyklas pašalinėms ypatoms, uždarinėja mokyklas pašalinimų ypatų atidengtas, bijodama kad tose mokyklose, neésančiose po valdžios kontrole, nededažtū žmonės teisybės, kurią teip stengiasi valdžia nuo žmonių paslepsti. Bet veltai—teisybė gaivi, ją nepakarsi, nesužaudysi ir nepaslepsti... Netikusi valdžia visogalių karalių turės kada nors užleist vietą valdžiai visogaliničios, demokratiškos liaudies.

Suémimas plėšiko.

Švedijos sostapily stėmė Rusijos plėšiką, kurs su keiliais savo draugais 1907 mete atėmė nuo valdžios 170.000 rb.

Laike to užpuolimo buvo užmušti du policijantai ir penki kazokai. Rusijos valdžia bu-

tinai reikalauja jo išdavimo. Ar Švedija sutiks ant to—nezinia. Greičiausiai nerorėdamas pyktis su savo galinga kaimika—išduos jį.

Visas valdžias parsiduoda.

Prie ko daina valdžios ak lomas, ir koks tragiškas yra Rusijos valstiečių padėjimas, parodo sekantis paveikslėlis.

Rusų laikraščio „Povelje“ randa tokį apgarsinimą: „Val sčiuje Volsk parsiduoda visas judomas ir nejudomas valstiečių turtas už neišmokejimą mokesčių.“

Gausi dovana.

Austrijos karalius Pranciškus Juozas padovanovo popiežiui, kaip padékavonę už pa sveikinimą, milijoną lirų. Nera ką sakyt—puiki dovana! Be abejonės popiežius padovanos tuos pinigus badaujantiems, nes kam popiežiu yra reikalingi tokie dideli pinigai. Tais pinigais popiežius galėtų iš gelbėti nuo alkano mirties tukstančius šeimynų. Bet ar jis panorė to??

Žiema.

Visoj Europoj pirmoji zie mos pusė atsižymėjo nepaprastais šalčiais. Tuomink Ame rikoje visai kaip nera žemos, na, bet dar ateina vasaris ir kovos mėnuo.

Septyni šios gadynės pasaulio stebuklai.

Gyvename tarp veikalų geniaus žmonijos, šios gadynės stebuklų, iš kurių neišduodam sau atskaitos, kuriuos paprasti skaitome kasdieniniai da lykais. Kiekvienas, kuris mokinėti senobinę istoriją žino apie 7 stebuklūs senobinių amžių, apie kuriuos jau buvo rašyta „V.L.“ 52 N. Tie 7 ste

buklai buvo skaitomi didžiausiai veikalais žmonijos genijo keli amžiai prieš Kristaus gimimą. Bet ką gi pasakyti tų stebuklų sutvertojai ant 7 stebuklų šių dienų, taigi:

Namas New Yorke ant 48 ių gyvenimų augščio.

Naujas garlaivis 30.000 tonų, baisaus dižumo ir greitumo, atrodantis ant plaukiančio miesto.

Kariški orlaiviai Europoje liuosai skraujant ore.

Bevielinis Markonies telegrafas, pernešantis žinias per jures.

Elektriški liukomotivai ne paprastos spekos.

Foto-fonografas, toli pernešantis balsą ir panašumą.

Nauji Edisono namai iš konkreto, statomi į 12 valandų ir prekiuojantys 1000 dolerių.

Ar gi tai ne yra didesni stebuklai už senovės gadyne? Be to reikia pridurti, kad senovės laikų stebuklai jau į griuvėsius pavirto, o dabartinės gadyne stebuklai taps ateinančiu gentkarčių savastim. Genius mūsų dienų eina vis tollyn ir tollyn ir spima vis platesnės ir platesnės horizontus, kasyk drąsesnius užmanimus.

Sie 7 stebuklai yra tai mūsų gadyne vaisiumi, bet ateinančios gentkaitės turės kitokių stebuklų, apie kuriuos mūsė sapnuote nesapnavome.

Galingas yra žmonijos genius.

Naujas išradimas.

Paryžiuje padare daug triukšmo viena ypati, apsigarsinus galinti į adaiyi iš juodojo anglies gražius deimantus. Bet nabagės nespėjo darodyt visuomeniui kaip tą but atlikęs, nes Paryžiaus policija patupė kaletėjimai už atliktas apgavystes.

Vėl vagysta.

Skaitytojas kiekvienam laikraščio N atras lokią—nors vagysta papildytą ar valdžios, ar jos tarnų. Cia neprošalį butų charakterizuoti šios gadynės valdžią viso pasaulio valstijų puikia patarale: „joja vagis ant vagies, vagis vagi vagiu veja“. Pasirodo kaip toji valdžia, ką milijonus pavaldinių valdo ir sako skelbianti „dorą ir teisybę“ serga liga, graikiškai vadina „kleptomanija“ (vogimas). Štai ir dabar Prancuzijos urėdininkai, likviduojant bažnytinius turtus pavogę 7 milijonus frankų. Valdžia pradėjo tardymą, bet kas iš to?

Išties pas tas valdžias atsardo tiesiog ant to vogimą ligą.

Krizio atbalsai.

„NORTH CENTRAL“ geležinkelio ofisai, Yorke, Pa., nuo 1 sausio atleido su višum 500 darbininkų dėl sumažėjimo pervežamų tavočių.

„LEHIGH VALLEY“ geležinkelio kompanija apskelbė ne galinti savo dalininkams duoti dividendus, nes pramonė dikčiai susimaižino. 8.000 vagonų ir 150 liukomotivų (pečių) stovėti. Siulo net Pennsylvanijos valstijai nurendavot geležinkelį už \$500.000 metams ir prisiumti pervežojimą pasažierų.

Tarp Easton ir Beth chem. Pa., viršijus minėta kompaniją atleido 300 žmonių nuo darbo.

Readingo gelež. kompanija uždaro dešimtį savo telegrafo ofisių, kur priimdavo pervežimo užsakimus.

CHICAGO, ILL., Pulmano vagonių dirbtuvė apskelbė nuo vaario 1-mos uždarystanti savo darbavietę, nes negauna užsakimų. Apie 6000 žmonių neteks darbo.

MONTANOS ir ARIZONOS valstijoje pusė darbu sumažinta vario kasyklėse.

NEW CASTLE, Pa., yra renigiamos padidinti cino skardinių dirbtuvės, kur nuo vasario 3 bus priimta apie 700 žmonių.

EASTON, Pa., cemento dirbtuvės nuo vasario 1 atleis 1500.

BOISE, IDAHO, užsidarė laikinai „Capital State“ bankas.

PITTSBURGE atsidarė Mainų Virbė (stock exchange).

CHICAGO užsidarė ant visa dos „Commonwealth Trust and Savings“ bankas, atgal du metų darbincinkų uždėtas. Unijos neparemė.

YORK, Pa., „Monarch“ šilkų dirbtuvė atsidaro dėl 270 žmonių.

POTTSVILLE, Pa., užsidarė 35 Readingo anglų planuves ant nepaskirto laiko.

SHENANDOAH, Pa., „Philadelphia and Reading“ kompanija apskelbė visose kasyklėse tediros po 4 dienas savaitej.

Brooklyn, N. Y. Atvykus dr. Antonovui į mūsų didžiausiai iš adaiyi iš juodojo anglies gražius deimantus. Bet nabagės nespėjo darodyt visuomeniui kaip tą but atlikęs, nes Paryžiaus policija patupė kaletėjimai už atliktas apgavystes.

9) kad kapitalistai naudamiesi tulomis gamtiskomis moterų ypatybėmis, apmoka jų triuša nežmoniškai žemai;

10) kad mechanikos ir technikos išsvystimas suteikia progą ponams kapitalistams pigiai nusamdyti moteris prie visokių darbų, kas atneša jems gerą pelną; bet kartu su tuo tukstančiai vyrių lieka be darbo;

11) kad moterų darbininkų skaitlius kur-kas auga sparčiau ivairiose pramonės šakose, negu vyrių—darbininkų skaitlius;

12) kad daugybė moterų ir vyrių negali pasiekti šeimyniško gyvenimo dėl grynaip spekuliacijos atžvilgio, prie kurio verčia ekonomiškos aplinkybes;

13) kad šeimyna galutinai ardoma ir demoralizuojama;

14) kad pats kapitalas ruošia sau ir jam priklausančiomis tradicijomis prapult;

15) kad moteris fiziškai ir protiškai atsiliko nuo vyrių (proporcionališkai imant) tik dėlei tų aplinkybių, kuriose priverstos buvo atsilikti ilgus amžius;

16) kad moterų tiesos visose šalise aprubėtiuos sulygiuant su vyrių tiesomis ir

17) kad milijonai darbininkų neturi savo atstovų, kurie gintų jų reikalus,—

Matant visą tą, pasirodo, kad moteris yra atskirtos nuo vyrių, nors jos gyvena toje pačioje draugijoj. Jeigu kokiam nė organizme raudasi neat sakančias jam arba atsilikę individualumai, kad dr. A. išrodės visas baisenybes, kokias kenčia moteris, drauge prirode,

kad esant šiandieninei tvarai, negalima to visko su sykiu prašalint. Todėl ragino moteris švesties ir stengties

pažint politiką ir stot iš vienos vyraiš proletačiai po vėliauva socijalizmo ir suvienyto mis spėkomis nuverst šiandieninę sugedusią tvarką, o vienos senos, sutvert naują tvarą, kurioje žydė meilė ir lygybė tarp visų.

Rezoliucijos.

Išklausę eilę Antonovo prelekcijų iš moterų klausimo, kurias parengė Brooklyno „Lietuvių Apšvietos“ dr. tė, mės supratome:

1) kad senovės šeimynos formos buvo visai kitokios ir tik progressui bėgant jos pa siekė dabartiniu stovio;

2) kad naturališkos pramo laikuose, pirminkstyė prigulėjo moterei ir giminytė skaitėsi pagal ją;

3) kad prie matriarchato viešpatavos komuna;

4) kad privatiškos nuosavybės atsiradimas, padarė moterei prigulmingą ir aprubėtiavo jos lytiškus susinešimus;

5) kad privatiškas nuosavybės koncentravimai į atskirų rankas apsunkino prasidėjusios ženbos pasiekimą, kas ir pagimdė prostituciją;

6) kad prostitucija nuo pat savo atsiradimo palaikoma buržuažijos draugijos;

7) kad ji (prost.) baisiai kenkia visai visuomenei, bet negali but prašalinta priešaušių dieniniu surėdymo;

8) kad prostitutukų eiles padaugina ekonomišką ir lytiską moterų vergiją;

9) kad kapitalistai naudamiesi tulomis gamtiskomis moterų ypatybėmis, apmoka jų triuša nežmoniškai žemai;

10) kad mechanikos ir technikos išsvystimas suteikia progą ponams kapitalistams prie visokių darbų, kas atneša jems gerą pelną; bet kartu su tuo tukstančiai vyrių lieka be darbo;

11) kad moterų darbininkų skaitlius kur

tos mokesčies kokia gau na!?" — Jei tas teisybė, tai bu tū didelė gėda teip daryt lie tuviui ir da gi socijalistui!

Šeip lietuvių nėko svar baus neveikia, mažai yra ir kam veikt ką nors labui lietu vių ar abelnių darbininkų.

Ant metų nauju, nekurie apsiliejo kranju — vis tai mus rymo katalikai. Ar ne garbē jenisi?!

Kepurza.

Beckemeyer, III. Sis miestelis dar nesenai įsikurė, nesenai dar ir lietuvių pradėjo čia apsigyvent. Darbu čia labai daug nėra, vos viena anglų kasyklę; taigi per daug žmonių patilpt negali. Vienok regis jau atidarys ir daugiau kasyklių.

Kai visur, teip ir čia, darbai sumažėjo jau nuo pradžios gruodžio, ir lig šiam laikui vis dar silpnai slenka. Žmonelai nerimauja iš priežasties krizio ir keliasi kitur darbo jieškoti. Kiti naujai pribuna, bet ir vėl apleidžia, mislydami rast kur nors geriau; ir tokiu budu praleidžia savo sunkiai uždirbtus centus, o gero teip ir neatranda. Visur krisis viešpatauja. Jei kur kokia dirbtuvė arba kasyklė, dar ir dirba, tai visgi ten negali visi patilpt.

Ir mūsų miestelio lietuvių, vieni pakelia sparnus lekti jieškotų kur geriaus, kiti vėl ramiai kenčia, kad neįsikaštavus praleist sunkų laiką, kuri vis labiausiai apsireiškia. Sunkymečiams užstoju, žmonės nupuola dvasioje, jokių geresnių sumanimų nebedaro. Visgi yra viltis, kad mūsų vientočiai nepasilikis paskutiniai. Nors mažas čia jų buvelis, ir nevisi ramiai apsigyvenę, vienok dar ir A.L.S. kuo pelę subudavojom. Laikui be gaut gal pasiseks ir LSS kuo pelę įkurt; kad tik biski geresni laikai pasirodyti.

Lietuvių čia randasi keturios šeimynos ir apie 10 pa vienų. Susipratime stovi ant puses, kiek protaujančių, tiek miegančių; bet sutikimas terp vietinių lietuvių ligšiol da neblogiausias, išimant mažesnes nūtagas. Ag ir kitar kviečiai be kukalių retai kur randasi.

Nedėlio, t. y. sausio 25 d., susiėjė keletas pas vientanti A. Švenčiuną, besikalbėdami apie šio laiko blogą surėdimą, užminėn paauskant kiek paré nimui kovojančių už laisvę; visi noriai pritarė ir sudejo \$4.50. Buvo dar surinkta nuo kitų vientautių \$2.50. Vis labo \$6.50 Aukautojai vienbal siai aukas skiria LSDP.

Viensems aukavusiemems še dingai ačiu už jų prijautima kovai už laisvę. (Aukas pri mėm ir vardus pagarsint pa siuntėm „Kovai!”. — Red.)

J. Raulinaitis.

Peabody, Mass. Čionai sausio 5 d. atsitiko baisi žmogžudystė. Tulas Liudvikas Kubas tapo išviliotas per save mylimą merginą Le vandovskintę į laukus, kur ji su kitais sebrais vaikina užmušę ir žveriškai išmésinėjo: visas buvo peiliais subadytas, lytiški organai išplianti ir jo

kepurėn sudėti... Žmogžudžius visus suėmė ir be abejio nė jų laukia mirtis.

Visos tuo dramos veikėjai — lenkai. Todėl dabar vietinių amerikonai visiems lenkams neduoda gatve prieit, švilia prie kolijo. Nuog to, zinoma, nukenčia ir lietuvių. Nes čia gyvenanti lietuvių ypač iš Vilniaus gubernijos, megsta savę lenkais vadint Persekoja dabar ir juos.

Lietuvių čionai yra apšciai, bet apgailėtina tamsybė tarp jų viešpatauja. Laikraščius vos keletas teskaito.

Darbai čia lig šiolai ejo ge rai. "Tik dabar jau pradėjo menketi.

A. Cekavičius.

Schenectady, N. Y. Pas vietinius lietuvius pažymus kilius augštyn. Bruzda įkurt „Tautiškā Namą". Per Naujus Metus suvienytoms visų vietinių lietuvių pajėgomis atsibovo dailus susirinkimas ir pasi linksmimasis. Pelno davė i \$75.00, viskas eis „T. N." į kurimui.

Prisidėjusi prie virsui minėto „T. N." įkrimo „sv. Kazimiero Draugija" bujoja, Metiniame susirinkime pasirodė turianti apie 50 sąnarių ir \$1.100 kapitalo. „Apšvietos Klubo" sąnarių siekia skaičių i 70, o išdas vėlgi i \$109. Abi jos remia sumanimą, ir žada tas viskas geras pasekmės. Apskaiti uota, jog staty mui „T. N." bus galima su rinkt apie \$1.500.00. Turint ant rankų kokius \$900, jau bus galima pradeti darbą. Dauguma dabar dar vis bau ginas blogą laiką, bet tas neturi pamato: laikai visgi kuo met nors pasigeris, be to da bar ir namui vieta galims gaut pigiau papirk, paimant bokį budinkai ir ten įkuriant svetainę ir knygyną. Be darbės bus laiko j išaišyt, bus kur prisiglaust, susirinkt pasišnekėti ir apšvietimu savę užsiimti.

Randasi jau ir prieš „Tautiškā Namą" įsteiginių. Sako: jūs tik būtų norit pasidaryti — Broliai! Ar gi jūs nematot prie ko mus privėdė išskrikinas? Eikim prie vienybės. Tamsumas žmonijai ir blogus laikus atgabena. Švieskimės, vienykimiės. Kapitalistai labiau džiaugiasi kada žmonės palaidi kaip gyvuliai, sau gyvena. Lengviau duodasi išnau dot. Taigi neduokime jiem džiaugtis.

Dar vėl kilo pas mus sumanimas uždet labdarinę ar prieiglaudos namą (kur atsiras tinkamu), kudikiams, nelaimingiems augusiems, sužeistiems arba ir už laisvę nukenčių. Tam tikslui lietuvių čionai jau sumetė \$356. Pinigus tuos dabar idės į „T. N." įkrimą, paskui ištraukus aut to, ant ko yra sudeti, kaip tik bus pradėta prieiglaudos darbas.

Daug jau turim pradėjė gerų darbų, tik eikit šia vien taučiai iš Schenectado, munus i pagelbą.

J. P. Eydintas.

Š Lietuvos.

Sintautai. (Suv. gub.).

Sudegus Sintautų bažnyčiai buvo jau suaukta keturių sueigos. Kilo klausimas apie bažnyčios pastatymą. Pakol kas nieko dar nenutarta. Žmonės pasidalino i dvi priešingas kuopas. Viena kuopa drauge su vietiniu kunigais ir viršaciū nori statyti murinę bažnyčią. Kita kuopa, da skaitlin gesnė, nori medinės. Visus ne norinčius murinės, klebonas vadina „bedieviais", „marijavitais" ir masonais. Žmonės pyksta. Kai-kurie sutarę padavė skundą gubernatorui, kad juos klebonas varu nori priversti statyti murinę bažnyčią. Pasidare daug nesma gumų tarp žmonių, barnių ir užpuldinejimų. Klebonas ir viršaitis per sueigą apskelbe viešai ir rode popieras, kad medinės bažnyčios negalima statyti. Mės žinom, kad tokiu popieriu nera. Sintautų para pionai yra gana susipratę ir apsišvietę: jų negalima teip greit prigauti. Tokiu keliu eidami mažai gali laimeti mūsgaliunai. Nors užspinelnėm „bedievius" vardus, vienok nori pasiekt teisybę. Mės matom, jog murinė bažnyčia bus mumus per sunku pastatyti, nes neturim nė akmenų, nė plytų nė kalkių, nė žvyriaus. Mumiekaš nepadės nė medžiaga nė pinigais. Simtas tukstančių reikės sudeti, tai prie dabartinių gyvenimo salygų mės neįstengsime ir praudysime uki Visoki lupikai jau po kiek ei lių nukirpo mūs vilnas, o ant bus galima pradeti darbą. Dauguma dabar dar vis bau ginas blogą laiką, bet tas neturi pamato: laikai visgi kuo met nors pasigeris, be to da bar ir namui vieta galims gaut pigiau papirk, paimant bokį budinkai ir ten įkuriant svetainę ir knygyną. Be darbės bus laiko j išaišyt, bus kur prisiglaust, susirinkt pasišnekėti ir apšvietimu savę užsiimti.

Randasi jau ir prieš „Tautiškā Namą" įsteiginių. Sako: jūs tik būtų norit pasidaryti — Broliai! Ar gi jūs nematot prie ko mus privėdė išskrikinas? Eikim prie vienybės. Tamsumas žmonijai ir blogus laikus atgabena. Švieskimės, vienykimiės. Kapitalistai labiau džiaugiasi kada žmonės palaidi kaip gyvuliai, sau gyvena. Lengviau duodasi išnau dot. Taigi neduokime jiem džiaugtis.

Dar vėl kilo pas mus sumanimas uždet labdarinę ar prieiglaudos namą (kur atsiras tinkamu), kudikiams, nelaimingiems augusiems, sužeistiems arba ir už laisvę nukenčių. Tam tikslui lietuvių čionai jau sumetė \$356. Pinigus tuos dabar idės į „T. N." įkrimą, paskui ištraukus aut to, ant ko yra sudeti, kaip tik bus pradėta prieiglaudos darbas.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiškojo laikraščio „Dziennik Wilenski" redaktoriui už patalpinimą straipsnio apie lenkų apšvietimo draugijos „Motinėlė" uždarymą. Nubausta 300 rub. (arba dviem mėnesiam aresto) ir rusų laikraščio „Svobodnaia Zizna" redaktoriui už patalpi niam straipsnio apie pirmosios dumos byla.

Vilnius. *Bausmės.* Vilniaus gubernatorius nubaude 75 rub. (arba viena savaite aresto) lenkiš

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.VERTĖ
Pranas Siulelis.

(Tasa).

Fiziskai aš vėl jutau atsigavęs. Bet, be abejonės, skaitytas norėžių, kas dėjos mano dydasios vidury. Koks buvo mano dviosios padėjimas, kuo met aš atsiduriau, tartum naujamės pašau? Atsakymo vietoj, aš melsčia perstatyti save umai, akies minksty, perkelti nuo žemės, daleiskime, į dangūs kroju arba į požemę. Plutono karalystę (pragara). Kaip skaitytas tasyk jaustisi? Ar sugrįžtų jo mintis man laiko prie ką tik aplieitos žemės, arba po pirmam susijudinimui, užsiemęs taja permana, ant nekurio laiko išmestų iš galvos savo pereitą gyvenimą, norintis ir toliau kada gal vėl atsiminti? Aš tik viena galiau pasakyti, — jeigu jo jausmai nors ant nago joudimo butų tolygus su mano perversmu, tai jis butų pilnas nuostebos ir tėmijimo į tą vietą, kur netikėtai pateko. Nusistebėjimo ir žingeidumo jausmai, išsauktis naudomis aplinkybėmis, po pirmam susijudinimui, teip stipriai užmė mano protą, kad užtemdė visą omenę. Atminimai apie mano praeitį, tartum ant tulo laiko išnyko kur.

Kaip tik, ačiu rūpesčiniu mano šeimyninku, aš fiziskai snistiprėjau, man vėl užsinorėjo sugrįžt ant viršaus mano, ir mes parankiai susėdova minkštose krešėse, matydami miestą iš apacios ir aplinkui. Atsakės man ant visos cilčio klausimų, paužkinęs daugeliu seniesi man žinomu dalyku, kuriu aš dabar neradavau, teipgi ir nauju, pakeitusi senuosiui, dr. Lituanorėjo išgirst uuo manęs, kas mane labiausiai nustebino palyginus senajį miestą su nauju.

— Pradėsin nuo smulkmenų, — atsakian aš, — man rodo keičiausiu, kad aš dabar visiškai nematau ką kaimi, nė dumy, — toji ypatybė man pirmiausiai metesi į akis.

— A, teip! — matoma užsižingeidavęs sušuko į mano šeimyninkas, — aš ir užmiršč buvau apie kai kurias, — juk jau jū teip seniai zmonija nevarotoja. Jen veik simtmetis praėjo, kaip paseno pirmutinis šildymo budas, tamostos laikuose buvęs.

— Abenai — patėmijau aš, — labiausiai mane nustebina šitam mieste medegiška žmonių gerovę, apie ką liudija paties miesto puikumas.

— Aš brangiai užmokčia, kad nors viena akia pažiūret ant Bostono tamostos laiką, — atsakė daktaras Lit. — Néra abejonės, sprendžiant iš tamostos patėmijimo, kad tų laikų miestai turėjo menką išraižą. Jeigu pas juos ir butų užteke skonio padaryti juos puikiai, apie ką lai bus man leista abejot, teli ir tuomet visuotinas vargas, esantis pasekmė jis užkrečtos sistemos pramonijoje, nebenty leidės jums taipildyt. Beto, per didelis individualizmas^{*)} pačius tuo laiku viršu, nedaleido išsitubulinti draugiškumo jausmams, reikalų bendrumui. Taigi nedidelė gerovė, kokia jis turėjote, pilnai buvo išleista privatiškuose smaguriams. Dabartiniam gi laikui dedasi visai atubulai, — dabar ir turtų išteklius skirtosi tarp žmonių lygai ir viestų papuošimas, kuriuomi naudojasi tais lygiai, — teip jau išvieno buva atliekamas.

Saulė leidosi, kuomet mes grįžome ant namo paviršio, ir, kolėti mes šnekėjomės, ant miesto nusileido naktis.

— Darosi tamšu, — taré mano šeimyninkas — nesisiva į namus; aš tamistą supažindžiu su savo pačiai ir duktere.

Jo žodžiai man priminė motoriskus balsus, šnabždėjimą kurii aš girdėjau šeles savęs, kuomet aš pradžiau busti iš ilgo miego. Man labai buvo žingeidu pažiūrėti, kas per moters 2000-mio meto ir aš noriai sutinkan ant jo užkvietimo. Kambarys, kur mudu su šeimyninku radova jo pačią ir dukteri, lygai kaip ir visas namas buvo apšviesta minkštą šviesą, matomai pramanaity ūviesa, nors aš ir negalėjau patėmijti, iš kur ji pačio. Missis Lit atrodė labai gracijoziska ir gerai užsiliaikiusi motoriškė, vienmetė su savo vyru; o jos duktė, jau perygvenusi pirmą jaunystės žydių laiką, atrodė gražausia mergina, kokią tik aš galėjau kuomet nors matyt.

Veidas jis buvo savimp traukiantis, teip kaip iš gilių ūviesėlynės akis; malonus raudonumas ir gražas veido bruojai dar labiau traukte-traukė prie savęs, bet ir be to visko idealis kaip figura butu būrus priežastim jis patekimo į pirmutines eiles gražiausiu merginą XIX simtmečio. Motoriškas gyvumas ir malonus tam puikiausiam sutvérime buvo sutarty su sveikata ir gyvastes spėkų ištekliumi, kai teip taikiai pritrudavo merginoms mano laikui, su kuriomis aš tik bandžiau mislyje ją paligint. Beto, — atsikimtas, sulygintas menkas su visu mano padėjimo keistumu, bet vienok vertas patėmijimo buvo

tame, kad jis teiposgi vadino Judita, kaip ir mano senovės sužieduotinę...

Ateinantis vakaras buvo pirmutiniu mano gyvenimo istorijo, kuriamo pažinu liptniausiu nanjoko sėveito santikins. Vienok butų klaudingas spėjimas, kas manytu, kad musų kalbose buvo kokie nors suvaržymai. Man rodos, kad tuoše, teip nepaprastuose atsikimose, žmonės elgiasi paprastu budu, be abejonės, todėl, kad tokios aplinkybės neleidžia save varžyti. Kaip ten nebūtų, aš taik žinau, kad mano pašnekėsis tą vakarą su atstovais kito amžiaus ir pasaulio atsizymėjo nenuduotu širdingumu ir tokiu atvirumu, koksi gali buti retai ir po ilgiu pažinčiai. Mandagumas ir išauklėjimas draugijos, kurioje aš atsiduriau, daug prie to prisidėjo. Suprantamas daiktas, kad kalbėjome apie tą atsikimą iš kurio priežasties aš esu tarp jų. Bet jie kalbėjo apie tai su tokiu širdingu prijautimu, kad nno tos kalbos visiškai nebuvu baisu ir nesiautė jokio neramumo pries tai paslapstę, nėgi gailesčio apie praeitį.

Buvu galima daleisti, kad jie priprato buti draugijos išeiviu dar nuo pereitojo šimtmečio — teip didis buvo jų taktas.

Kaslink paties manęs, tai aš nepamenu, kad kuomet nros mano proto veiklumas butų buvęs gaisvisnis, jautresnis, kaip tą vakarą. Be abejonės, aš tuom nenori pasakyti, kad atjautimas mano keisto padėjimo nros ant valandėlės butų išėjés man iš mislių, nes jis apsireiškė karštligiškam jausmų pakilime, tartum, kokiām protiškam apsraigime^{*)}.

Judita mažai ką šnekėjo; kuomet gi mano akis, po įtekme magnetizmo jos grožybės, tarpais apsistodavo ant jos veido, aš mačiau, kad jos akis jū giliu tėmipu, tartum užburtus, klaudžiojo po mano veida. Matomai, aš jā labai užėmiau, ir tame nieko stebėtinio nebuvu, nes jī atrodė ant merginos su plačia vaidentuve. Norintis aš ir spėjau, kad svarbiausia priežastis jas užsiemimo manim, buvo žingeidumas, tas visi gi darė ant manęs jautrią įtekme, ko žinoma nebūtų buvę, jeigu jī nebūtu buvusi teip graži.

Gydytojas Lit. lygiai kaip ir motoriš, matomai,

labai žingeidavosi mano pasakojimu apie aplinkybes,

prie kuriu aš užnigau savo požeminiam kambari.

Kiekvienas išreikšk savo dasiprotéjimus išaiškinimui to, kaip galėjo mane užmiršti Jame. Sekanties dasiprotéjimas, ant kurio mes pagalios visi sutikome, išrodė maž-daug teisingiausiu, norintis, žinoma, niekas negalėjo tikrai žinoti, ant kiek yra teisingas savo smulkmenose. Pelenu slugsnis, atrastas viršu mano namo, reikšė tą, kad namas sudėgė. Daleiskime, kad namas sudėgė tą nakti, kuomet aš užnigau. Lickasi dar daleisti vieną dalyką, kad Soijeris žuvó laike gaisro, arba ačiu kokiam netikētam atsikimui, turinčiam ryšį su gaisru, — viskas likus pats per save pasirodo reikalinga pasekmė atsikusio su manim. Niekas kitas, apart jo ir Pilsberi, nežinojo apie tą kambarį, né apie tai, kad aš buvau tam kambari. Mano magnetizierius, tą pat naktį išvažiavęs į Oregoną, griečiausiai, kad nieko nežinojo apie gaisrą. Draugai ir pažiūrėti matomai nusprendė, kad aš žuvau laike gaisro. Griuvėsiu iškasos, jeigu jis nebuvo padarytos iš pat pamatų, negalėjo surasti mano kambario, paslepęs pačiam fundamento gilumę. Be abejonės, jeigu ant tos vietas butų statę kitą namą, panašus atkasimai butų buvę reikalingi; bet neramus laikai ir nepranki vieta, kenkė namų statymui. Medžių dižumas, augančių dabar ant tos vietas darodo, kaip patėmijo daktaras Lit. kad toji vieta buvo tuščia mažiausiai kokią puse šimto metų.

PERSKYRIMAS V.

Kuomet vakare išėjo motoriš, ir pasilikova mudutik su m-ru Lit, jis užklausė manęs, ar noriu aš eit gult, pridurdamas, kad jeigu norėčia, guolis yra parengtas. Jeigu gi aš nenorėsiu miego, tai jam nieko nebūs smagesnio, kaip buti kartu su manim.

Aš pats esu velybas paukštis, — patėmijo jis, — ir be jokio noro pasigerint tamistai, kad labiau kareiviams:

— Aš pats esu velybas paukštis, — patėmijo jis, — ir be jokio noro pasigerint tamistai, kad labiau kareiviams:

Visą vakarą aš su baime laukiai laikui, kuomet tada reiks į jūs. Jų drągijoj, teip?

Nors man išvietimoje, bet teip malonių žmonių drąsinamas ir palaikomas jūsų simpatija prie manęs, as vienos kojos ant kitos, kurkomis daudži žemę, trynėjimis, metė šaudykę iš rankos į ranką. Klausydami jūsų įsakymus, dairėsi į visas puses, stengdamiesi nešokinėti dūsavo, dairėsi į visas puses, stengdamiesi paslepę akis. Veidai, pamelinaučių nuo šalčio, buvo žudystės. Pamislykit! Argi jūs nesupratat, jog išnudini, nusinuine, akis mirkčiojo, slapstėsi. Tiek kele-

pasilikus vienas ir neturėsiu jokių smagumų. As

— Aliskinanti sau į mano padėjimą, nereikia užmiršti, kad tūkstantis iš mūsų kalbos, visame kame nėko nebuvu išlokius priminti man mano keistą atsikimą. Kaimynių senamjam Boston, galima buvo rasti draugystes, daug daugiau svetimės man, negu ta, kurioje aš dabar atsiduriau. Kalbos bostoniečių XX simtmečio ir jų kultūrinių ainių XIX simtmečio skyrių nuo savęs mažiau, negu kalbos iš paskutinių nuo kalbos Washingtono ir Franklinio laikų. Skyrius tarp drabužių ir rakančių tų dviejų epochų, nejo toliau tū atmainy, kurias paskiria mada vieno simtmečio.

^{*)} Individualizmas, yra tai žmonių rupinimosi ir kovo-

mas už savo ypatišką gerovę, neatsizvelgiant ant kitų.

Toliaus bus.

Sausio devinta.

PARASÉ

Maksim Gorky.

VERTĖ

F. M.

(Tasa).

Buvu ištarta keletas stiprių žodžių. Už viena tokį žodelį prieš valandėlę minia butų sudraskinsi žmogų į šmotelius.

Mažiukė mergaitė bėgo ir rėkė visiems:

— Ar nematė mamos? Didelė tokia!

Žmonės tyliai žiurejo į ją, duodami jai kelią.

Paskui suskambėjo balsas moteriškės su sudaužyta ranka.

— Čionai, aš čia...

Gatvė tuštėjo. Jaunuomenė nyko vis sparčiaus.

Senyvi žmonės rimtai, nešiskubindami teipgi kasžin kur ējo po du, po tris, suraukė kaktas žiurejo į ei mančią jaučiomenę. Visi žinojo kiekvieno mintį.

Kalbėjo mažai... Tik kartais kas nros, nesulaikydamas tulžies, šaukė negarsiai:

— Teip, kad žmonės jau visai atmetę...?

Ir balsas da piktesnis skaudžiai šukavo:

— Zmogžūdžiai prakeikti... ką jie padarė?

Gailėjosi užmušyt žmonių ir dasiprotédam, jog

dabar jau tapė užmuštas teip-pat vienas sunkus, ver-

giškės prietaras, atsargiai tylėjo apie jū, neištardami daugiaus erzinančio ausi jo vardo, kad nesukelti

sirdžio skausmo ir piktybės...

O gal tylėjo apie jū, bijodami sutvert kitą į vieta numirusio...

... Aplink caro butą stovėjo eilė kareiviu, po

palociaus langais ant plecius sustojo raieteliai. Kvai-

pas sieno, mėšlo, arklių prakaito apsiaubė palociū,

kardų skambėjimas, pentinų čerškėjimas, komanda

skambėjo po langais.

Iš visu pusiu žmonių masa apgulė kareivius,

dešimtis tukstančių įerzintų, šaltai ištušius žmonių.

Kalbėjo jie ramiai, bet ypatangių svarbiai, su naujais

žodžiais ir nauja vilčia, vargai jiem patiemis aškia.

Stovėjo kareivų rota pasiremdama vienu petim į

palociaus sieną, kitu į sodo tvorą — ji saugojo kelią į

palociaus kiemu. Prie jos prisartino minia, be skai-

cias didelė, bežadė, tamai.

— Skirstykitės, vyrai! — pusbalsiai kalbėjo feld-

febelis, bandydamas paslepę savo neramias akis. Jis

žingsniai išilgai eiles, su ranka ir petim stundamas

žmones nuo kareivų, nežiurėdamas į žmonių akis.

— Kodėl mus neleidžiate? — klausėjo.

— Kur?

— Prie caro!

Feidfebelis ant valandėlės sustojo ir su jausmu-

panašium į susirupinimą, šuktelė.

— Aš jums gi sakau — nera jo!

— Caro nera?</

toj ateityjaučiamā Rusijos permainos, liaudis ima boikotuoti valdžią ir kareiviją. Tas veda prie nekrūvinų pveršinų.

** Vasario 6 d. Brooklyne, Draugelio salėje, vakare, p. Pracatis skaitys prelekcija ant temos: „Kas tai yra vidurinių priešas?“

** Nedėlioje, vasario 9 d., Draugelio salėje, vakare, p. Vinikaitis skaitys prelekcija ant temos: „Zemė ir iš ko ji susideda“. Lekcija bus vaizdina stereoptiškais paveiksliais.

Mūsų žingunė.

Jonas Viskoška. „Kelios patarės“, „Sis-tas“, „Diedeo passka“, „Ką žmonės sakė?“ (eiles). *J. S. Pruselaitis* — „Biauri politika“. *Jonas P. ....* — „Giliuko jėskojimas“ (paveikslėlis). *F. J. Bujočius* — „Mūsų vārgai in LSA“, „Mes Colpa“. *P. Skr. ....* — „Agitacijos dėlei“. *Kons-t-s* — „Mūsų svajonės ir laisva šalis“. *Vargo Lapelis* — „I draugus laisvės mylėtojus Amerikoje“. *Slūburis* — „Atskalunas“ (paveikslėlis).

Stambesni rankraščiai: *P. Noreydas* — „Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę“ (vertinės iš rusiško).

Krasos dézuté.

Lyno Vergui. Kad Tamistu klubas perdaug giriši, kaip rašote, ir kad socialistams kaip kada kenkia, gali buti ir tiesa. Bet polemikos jo pataisys negalima. Reikia į jį įteit geresniems žmonėms, tada jo darbus pakreipis į geresnį taką. Laikraščiams yra sunku tatai atlkti, jei turi daug viešesnį uždavinį. Negali jie apsistot ant seniai praejusių komiame kliube atsikimti ir užimdam ietę ypatu polemikomis, apliekti kitus visuomenės reikalus. Dėlito ir Tamistos rašinėlio netapinsime. Tikimės, kad pas tamistas randasi kasdien naujų atsikimtum lietuvių tarpe, apie tuos meldžiame ir parašinėtumus.

Ten būvusiam. Zinute apie Edwardsvilles prakalbas jau buvo atspausdzinta 3-ciame N „V. L.“. Tamista nieko naujo neprivedate. Prieginti teip negalima panaudot, nes Tamista mēginate atsikirst su ypatu. Tas visuomenėi nesvarbu.

Antui Rukas. Tamistos atsišaukimai: „Broliai lietuvių! Nepirkite laivakorū ant maskolišku laivu“, — gavome, bet atspausdint negalelėsime. Tai yra biznio reikalas, kurian išipainiojės laikraščiai turi prieš teisme atsakyti už tikslinę kenkiamą bizninių. Apskriaustasis lengvai gali kompaniją paduoti į teismą, nelikiant į tą reikala laikraščiu, prisdengus pseudonimais.

Kaip unija gelbsti savo žmones.

Stengiasi padaryti ko-geriansiu jų padėjimą.

Unija daro viską, kas tik yra jos galeje, kad apsaugoti anglakasius, stengiasi, kad įvairiose valstijoje legislaturos išleisti tiesas, priverčiant čias anglakasyklų operatorius įvesti anglakasyklose apsaugančias pabukles ir atsirūmą, kad nebūtų didelio pavojus darbininkams, kasautiems anglų.

Juo didesnė yra unijos galybė valstijoje, tuo greičiau ten gali buti perleistas tiesas, apsaugančios mainierius, tad mės raginame savo viengenčius kurie tiek daug yra sužeidžia ma ir užmušama anglakasyklose, kad jie darytu ką galėdami, kad sustiprinti uniją.

Jie gali tą padaryti, padindami unijos sąnarių skaitlių, nes skaitlingumas unijos sąnarių yra jos galybė. Daudeliškai matomai nesupranta to, jie aplieidžia progą pagerinti ir padidinti uniją. Per tą apsilieidimą trotija netik jie, bet ir jų draugai darbininkai, nes per tai darosi sunkiai padaryti naudingą sutartį su anglakasyklų operatoriais, išgaudnuoję didesnę mokesčių arba išreikalauti kokius pagerinimus prie darbo, kokių mainini rai nori. Unija nuo mainierų reikalauja tiek mažai, o duoda tiek daug, kad mės negalime suprasti, kaip jie gali nema tyti, kokia nauda jie turi būdami unijos sąnariais ir pada-

rydami ją stiprišne ir įtekminęsne.

Ji tiek daug gero padare mainieriams įvairių distrikto pereitam laike, kad ji pasirode esanti gabi daryti jiems labą, teip kad nėr jokios priežasties apie tai abejoti.

Mės rančiname, kad jei mūs videntaučiai, kurie dar nepri guli prie unijos, paklausys mūsų pataimo ir nevilkinda mi prisirašys prie unijos, jie iš to turės naują, ir galu gale pasakys mums ačiu už gera patarimą, kurį mės dabar jiem duodame.

Laiškas į Redakciją.

Gerbiamas Redaktoriu:

Davę vietą savo laikrašty apšmeižėjui reikalaus yra, kad patalpintumėte ir paklaudos atitaisyma. Kitaip reiktų į teismą eiti.

PROTESTAS.

Plymouth, Pa. „Vienvėj Lietuvniku“ 1908 m. No 1. apšmeižta mūsų gerbiamasis prabasčius kun. Vincentas Vizgirda. Šmeižėjas, pasiraše „Lietuvis“, kun. Vizgirdo kalte išskaitydamas sako, buk kun Vizgirda „visokais budais bande seti neapykanta, išpar dave kapines belaidodamas ru sinus, o lietuviams jau nėra kur laidotis... bañyčia (de lei kunigo gospadariavimo) griūva, stogas visas nuplyšęs, vanduo visur teka“.

Kas žodis, tai melas! Bet negana to ūmeižejui „Lietuviui“. Rašo jisai toliau, buk kun. Vizgirda „dėlei atsivei nimo su Plymouth“ įtisės bañyčio koncertą. Tiesa, buvo tą dieną Plymouth lietuvių bañyčioje koncertas, bet ne dėl atsisekinimo kun. Vizgirdos ir ne kun. Vizgirdos nau dai. Mės įsitaikė naujus vargonus ir juos pastatęs vargonų meisteris parodė ką yra padaręs, padarę koncertą. Jei mas buvo po 50 centų, bet nė vienas centas nepapuole į kun. Vizgirdos kišenę, tiktai į parapijos kasą vargonams apmoketi. „Lietuvis“ negalejo viso to nežinoti, kam gi tad ūmeižti kunigą nekaltai.

„Lietuvis“ rašo buk kun. Vizgirda „negali skursti, kad išeina su tuščia kišene“. Kun. Vizgirda niekados įkišenės nesiskundė, mės gali į jo kišenę nežiurėjome. Kada „Lietuvis“ žiurejo į kun. Vizgirdos kišenę, dėlko ta kunigo kišenė „Lietuviui“ rupi, sunku su žinoti.

Mės tiktai tiek žinome, jog kn. Vizgirda negeria, né barsto pinigų netinkamieis kunigui pasilinksminimams; taigi visai nestebėtina, jei išeitų iš Plymouth su netuščia kišene.

Priešingai mums butų gėda, jei kun. Vizgirda už savo darbą negautų tinkamo inteligenčių darbininkui užmokesnio. Meluoja teipgi „Lietuvis“ rašydamas, buk kun. Vizgirda išdume iš Plymoutho, priviręs čia košes. Kun. Vizgirda kaip buvo teip ir tel era mūsų prabasčitum. Tuom tarpu trošdamas lietuviams gero, išvaziavo sutvarkytį parapiją Rochester; bet anaipolt nepameste Plymoutho, ir atlikęs darbą Rochester sakėsi, vėl sugriūs į Plymouthą.

Yra dar daugiau nesuomo-

nių „Lietuviu“ straipsny, bet kuriuos kaip ta ant stogo puinos mažesnės svarbos. Mūsų uždavinys padaryti protestą puses, ir už dolerį kokiai tik priės „Lietuviu“ ūmeižimus, o nori partijai parsiduoda. Kas nori pažinti bijografią to vėlino, lai perskaito N. 17 „Lie tuvov“ 1906 m., ant pusl. 3, „Mūsų Inteligentai“. Nekalintu p. B. už tokias svajones nes jo, matyt, tokis pobudis, geriaus nežino, ar nenor žinoti.

Si protestą daro lietuvių katalikų parapija Plymouth per parapijos mitingą 12 d. sausio, 1908 m.

Parapijos vardu:

Vice-prezidentas

Jonas Radzevičia.

Kasierius

Ignas Stadulis.

Sekretorius

Petras Maslauckas.

Reikalavimas.

Mės nariai 5-tois kuopos LSS. New Britain, Conn., reikafaujame nuog Dr. Jono Sliupo, kad atsauktų apšmeižimą, kuri ant mūsų paraše savo knygute: „Lietuvių, ar geras keliais žengiamo priekyn?“ Ten yra rods pamintė tik litaromis žmonės iš „N. B.“, vienok visuomenė aiškiai dasi protėja, kad tas reiškia: „New Britain“. Raštu iš šaukė paleistuviais, „buliai“, „šik...riais!“ ir t.p., nešvariai epitetais. Apšmeižė ne tik minėtos kuopos narius, bet ir visos Sanjungos. Ypatiškai rašome jam laišką, reikalaudami atsaukimą, bet jokios žinios negavomė. Už tat dabar atvirai reikalaudame atsaukimą, — per visus laikraščius, kaip Amerikos, teip ir Lietuvos.

To neišpildantis taps patrauktas į teismą.

Nariai 5-tois kuopos LSS

kuriuos kaip ta ant stogo puinos mažesnės svarbos. Mūsų uždavinys padaryti protestą puses, ir už dolerį kokiai tik priės „Lietuviu“ ūmeižimus, o nori partijai parsiduoda. Kas nori pažinti bijografią to vėlino, lai perskaito N. 17 „Lie tuvov“ 1906 m., ant pusl. 3, „Mūsų Inteligentai“. Nekalintu p. B. už tokias svajones nes jo, matyt, tokis pobudis, geriaus nežino, ar nenor žinoti.

Bet kad „V.L.“ redytojas jo

kių patėmijimą prie to nedavė, tai matoma ir sutinka, kad

sušaukus susirinkimą vande

TMD. sudės po 60c. metinės

o paskui nusisių LSS. fonda

Ar galima šią pavadinti uz

dorą ir teisingą išsireiškimą?

Kur taktika ir dora? Gaila

kad tokis veido pamašai dang

stosi dar garsi organizacijų

ploščiumi ir teršia mūsų lai

rašcius.

M.J. Damijonaitis.

Pajieškojimai.

Pajieškau Mykolo Joneliu, kuris gyveno Pittsburge 6 metus ir puse: atvyko į Newarką, į Newarko į Maspetą, o paskutiniu laiku buvo Brooklyn'e 18 sausio, 1908, pavo 220 dol. Jis 6 pėdų didumo, 20 metu senas, ilgo, sauso veido, plaukių, buoju, be usų, kairoje puseje turiaukšnė dantų. Jei kas jis sugaus į dnuos inan žinia, už tai gaus 50 dol.

Pranas Vainikevičius,
138 Metropolitan ave.,
Brooklyn, N. Y.

Pajieškai tarnaitės, kuri galetų atlikti namų darbą. Vistiek, ar lietuvių, ar kitokios kokios tautos. Tegul atsiaukiai ant adreso:

Rev. M. Wolcay,
26 Durkee st. Forty—Fort, Pa.

KNYGOS SAVOS SPAU.

Gnūnamos „Vienvėj Lietuvniku“

Redakcijoje.

Adomas Mickevičia. Jo gyvenimas

raštai ir darbai.

Ar socialistas gal buti katalik? So

diečiams ir draugams darbinikams

Augis darbininkų judėjimo Lietuvuje. Si knygėlė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilius. Naulinga perskaityti kiekvienam

pusl. 58

Eglė žalčių karalienė. Dramatas

penkiuoju apšireiškimuose, para

sta iš mitologisko senovės pasakos

apie visokius stebuklus ir prajovus

apie darbus gerų ir pilktų dyvusių,

apie Laumes, Laimes, Raganas,

Vilkšiokus ir t. t.

Mythai pasakos ir legendos Zemaičių. Yra tai akyviausios ir juokingiausios senovės pasakos

apie visokius stebuklus ir prajovus

apie darbus gerų ir pilktų dyvusių,

apie laukų, kai poniai kankino

Vilius Tell. Drama penkiuoju akto

Galenaitės. Pamokianti ir labai sujudinanti apysaka

į senovės laikų, pusl.

Herbertas Spenceris. Trumpa per

zvalga jo filozopijos. Parašė

Krapotkin. Verte Dr. Sliupas 15c

Ideja ant mėlynio. (Apyسا musu dienų)

Sj knygutėlė pardo inteli

gymnas Genavaitės. Pamokianti

ir laikraščius į laikraščius į

laiškų, kaiponi kankino

Vilius Tell. 20c

Zemų duikės. Apysa M. Radzevicius

gyvūnės. (Vaidelė iš gyvenimo)

10c

Vardienė. Apysa, iš tikru

atsitikimų penktos ir šeštos

LAIKE NELAIMES.

Ieinarinime ir isieukime kokio sa-
mario vartok remai

Dr. RICHTER'S

Anchor Pain Expeller.

Palegvina, nezgido ronas. Laikik
visada namie, ir ziurek kat butu
su mus zenklo ankern ant virsauš.
Visi aptiekorei pardūda po 25 ir
50 centu.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

NAUJAS LAIKKASZTIS
Pirmyn

Literaturos, politikos ir ekonomi-
jos visuomeniškas laikr̄štis pradė-
s eit po naujų metų Minersvillej-
Redaginos ANTONOV. Kauna laik-
raščio: metams \$1.50, pusei metų
80 c. Suživairiai reikalais kieptis
ir prenneratę siusti pagal šituo ad-
resu:

J. Ramanaukas,
P. O. Box 538, Minersville, Pa.

"VIENYBĖS LIETUVNIKU",
AGENTAI.

Adden, Pa.

W. Sarpalins.

Baltimore, Md.

Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.

J. Lius, 22 S. Green St.

Brooklyn, N. Y.

E. Fromas, 73 Grand St.

A. Diržiulaitis, 97 Grand St.

T. Jarmala, 217 Berry St.

A. Jankaukas, 52 Hudson Ave.

Cambridgeport, Mass.

S. Gritz, 541 Main St.

Chicago, Ill.

F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.

P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave

Elisabeth, N. J.

Dom. Boeckus, 211 1-st St.

Montello, Mass.

B. P. Miškinis, Box 124

New Britain, Conn.

M. J. Czeponis, 21 Pleasant St

New York.

A. Lesniauskas, 144 Houston St.

J. M. Danielius, 64 Cansevoort st.

Naugatuck, Conn.

A. Levandauskas.

Scranton, Pa.

J. Petrikis, 1514 Ross Ave

So. Boston, Mass.

N. Gondrolis, 224 Athens St.

Springfield, Ill.

J. Klembaukas, 7 Mill Row.

Spring Valley, Ill.

P. Milchunas, Box 146

Waterbury, Conn.

J. Zementaukas, 39 W. Porter St.

Westville, Ill.

V. S. Kreivenas.

Kaip ilgai tu gyvensi?

Szitas klausimes pirmiausia turėtu
užinti tave, bet jis teigpi užima Ap-
draudos Kompanijas, ir draugijas,
prie kurių tu kreipiesi apdraudimui
savo gyvasties. Jei turi apskaiti
kokią progą tu turi sulaukti sena-
tives. Daktaras visuomet ima į ap-
skaitymą tavo papročius ir abelna
padėjimą tavo kuno. Jei jis mato,
kad esi gerau maitinamas, kaip reikia
papročiu ir sveiko sudejimo, tai jis
su džiaugsmu pataria tave ir kom-
panija priima tavo pasiūlymą. Užlai-
kyk savo gromuliojimą tobulai ir tu,
be abejones, gyvensi ilgai. Jei tu
pastebesi, kad tu negali valgyti to,
kas tau patinka ir tiek kiel patinka
tais tuojuose imk Trinerio Amerikoni-
kaijų Eliksyru Karčiojo Vyno. Jis pa-
dilgins gromuliojimo organus prie
sveiko veiklumo, prašalins tavo van-
gumą, sustiprins nervus ir padarys
tave pajiegumą džiaugtis gyvenimu.
Nedauk savo negromuliojimui utsi-
sendinti, bet gydyk tuojuose su Tri-
nero Amerikoniškuoju Eliksyru
Karčiojo Vyno. Gaunamas apteko
Juozapas Trineris, 616-622 So. Ash-
land ave., Chicago, Ill.

VIENYBĖ Telephone 1406 Greenpoint.
KUR VIENINTELÉ LIETUVIŠKA
GALYBĖ APTIEKA VINCO DAUNARO, BROOKLYN, N. Y.
182 BEDFORD AVE. Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

„Viénybes Lietuvninku”

Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami
PLYMOUTHE po senoviai, kaip tai: plakatai, tiki-
tai, konstitucijos ir kiti visoki reikalingi darbai.

Siuntimas Pinigu, pardavimas Laivakorčių ir
visokių knygų, paveikslų, popierios gromatų rašymui
ir teip toliaus.

PO ŠIUOM ADRESU:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

224 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Geriausias Linimentas arba PAIN
EXPELLERIS ant svieto nuo visokių
GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REU-
MATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŪ, KAKLO, GAL-
VOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje
pasigelbėti, neįsiškok rodos pas
kokius nemokitus žydelius ar kry-
žiokus savo prieupoly, bet kreipki-
s arbā taciai parašyk pas savo loca-
vientauti, reikalaudamas tikrų gry-
nų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKIJ,

Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietu-
viškų gyduolių”, o persitikrini,
kad neiškleisi veltui ir ant apga-
vysčių savo sunkiai uždirbtu cen-
to.

Turime gyduoles nuo visokių li-
gų, kokios tiktais randasi ant svieto
teip del senų žmonių, kaip del ku-
dikių, vyrių ir motery.

„Lenkiškai—Lietuviškai” vai-
stai ian tukstančius padarē svei-
kais — išgydys ir Tav!

Ypatingai SLAPTAIS ligas gy-
dome ir gilioje slapoje užlaikome,
kaip kunitas išpažinti

Delto jeigu trokštai tikros gydy-
tojaušas pagelbos, aprašyk savo ne-
gerovę, aiškini ir su smulkmeno-
mis, pridėk 2 centu ant atsakymo
iš laikui, o nikuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

GERIAUSIA UŽEIGA PAS
VINCA ŽARSKI.

Laikau puikioje vietoje Salinu, už-
laikau skaniausiu gérimus, Aly, Ariel-
ka, visoki Vyno ir kvepcius Cigarus.

Lietuvini nepamirškite atsilantyt
pas tautieti po Numeriu

111 Wythe Ave.

Brooklyn, N. Y.

Daktaras Ties, Julian
Czupka.

Adwokatas ir Notary Public,
Ofisai: 3 N. Main St., Wilkes-Barre,
Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa.

Panėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.

Užsiūnu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teigpi pas skvairas, pa-
liudijimus (doviernastis) išrupinu
Rosijoj ir Lietuvu;

Lietuvos Ukininkas'

LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratų Partijos,
skiriamas Lietuvos darbo žmonėms
Išeina viena kartą per savaitę iš
Vilnius, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos
Lietuvos ir kitų kraštų sveto.

Lietuvių mėtų preke....\$1.80;
Amerikoje.....\$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tevynė
Lietuva, tai ožsirašykite minėtajai
laikraščiui, iš kurio žinotės kas ten
dedasi dabartiniame revoliucijos lai-
ke, ir geri pamokinimai ukés reika-
luose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikale meldžiamate tautiečių atsi-
lankyt i persitikrini iš musų dar-
bo gerumu.

Jonas Vasčila
E. 14 st. and Walnut St.
BERWICK, PA.

Kancelerija provu.

Mes užvedam provas po visas dalis
Amerikos ir Europos atprovojam di-
delius pinigus už sužeidimus. Da-
gelis žmonių tapo sužeisti pabirkno-
kasyklase ir keliaujant geležinkeliniu
pasitaiko nelaimės per kompanijos
kaltę tokiu būdu žmogus datyręs
žaista praleidžia dovanai nežinoda-
mas kad gali atjieskoti tukstančius
doleti. Mes tokiom provom užsi-
jam jeigu patikla nelaimė šaukius
prije mus o mes atjieskomin prigulin-
čiai dali. Negyvenanti New Yorko
valstijo turi prisusti \$20.00 iškalno.

Prietaištai atsiradom visokes popieras
daviernastis dėl atjieskojimo pinigų
Lietuvos. Išdirbam visokes popie-
ras pirkimui namų ir visokių kont-
raktų. Jeigu vaizuoju Lietuvon ir
noru prasporta mes parupinam ir in-
visas dalis sveto. Teipogi išsimame
ameikoniškas popieras. Reikalauda-
mi kreipkitės įre mus mes jums
parupinsime. Gyvenanti toli nuo
New Yorko kreipkitės laišku indėda-
mi iž 2e markutė. Kriminališkas
provas apsiūmam tik paviete New
Yorko pigian kaip kiti adokatai.

Perkam ir parduodam namus, lotus,
pabrikus, salianus ir visokus bizne-
sus daiktus.

Turėdam reikale atsilankyt i-
re kvepcius Cigarus.

Vynai ir kvepcius Cigaru.

TURU AGENTURA.

Parduodau lotus ir namus puikioje
vietoje, ant geru išlygiu galima pirk-
ti pilna preke ir ant išmokesciu, uz
pilna preke perkant 15-tą procentą

numažina. Szi puiki vieta randas
LINDEN, N. J. Nuvažiavimas do-
vanai.

Dasižinokit pas AGENTĄ

Jona Kulboka,

74 Grand Street,
kampus Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

New York Law Company

50 Broadway

NEW YORK N. Y.

GRAMATIKA

angliškos kalbos.

su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: beast (byst)
žvėris; eight (eit) aštuoni; eye (ai)
akis ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Naujas Budas

išsimokinimo graziai lietuviškai ra-
šyti, be pagelbos mokiniojau, 24
psl., su prisiuntimu - 10 ct.

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Pinigus reikia siusti per „Money
Order“ ant šio adresu:

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

